

**Ψήφισμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
σχετικά με τη χωροθέτηση ραντάρ στο υπό κατασκευή αεροδρόμιο Καστελλίου
Πεδιάδας Κρήτης**

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης εκφράζει τον βαθύτατο προβληματισμό του για την προαναγγελθείσα χωροθέτηση ραντάρ και επικουρικών του κατασκευών για την εξυπηρέτηση των αναγκών του νέου αεροδρομίου στο Καστέλλι Πεδιάδας Κρήτης σε στενή εγγύτητα με νεοανακαλυφθέν αρχαίο οικοδόμημα επί του λόφου Παπούρα.

Η καρδιά του ανασκαπτόμενου αρχαίου οικοδομήματος είναι ένας χώρος κυκλικής κάτοψης, που χωρίζεται σε τέσσερα τεταρτημόρια μέσω κάθετα διασταυρούμενων τοίχων. Περιβάλλεται από ομόκεντρους περιβόλους με συνολική διάμετρο περ. 50μ., και βρίσκεται σε θέση με απεριόριστη, πανταχόθεν θέα. Λειτουργεί από τη λεγόμενη προανακτορική έως την αρχή της παλαιοανακτορικής περιόδου (3200–1800 π.Χ.), και φαίνεται να γνωρίζει μερική επανάχρηση στα αρχαϊκά χρόνια (7ος αι. π.Χ.), τοποθετείται δηλαδή στην περίοδο πριν από την ανάπτυξη των μινωικών ανακτόρων και συμπίπτει με την αρχή τους. Εκτός του ότι είναι γενικώς μία πολύπλοκη και περίτεχνη κατασκευή, πρέπει επίσης να τονιστεί ότι, μετά από περισσότερο από ένα αιώνα ανασκαφών και ερευνών στο προϊστορικό παρελθόν της Κρήτης, είναι η πρώτη φορά που εντοπίζεται και ανασκάπτεται ένα τέτοιο κτήριο. Οι πρώτες, προκαταρκτικές σκέψεις για τον χαρακτήρα του κτηρίου επί τη βάση των κινητών ευρημάτων κάνουν αναφορά για ένα κτήριο θρησκευτικής χρήσης μέσω της επιτέλεσης τελετουργιών, που εμπλέκαν όχι μόνο τις τοπικές κοινότητες της Πεδιάδας, αλλά είχαν ευρύτερη απήχηση. Μετά από την αποκάλυψη του κτηρίου υπήρξε η διαβεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές ότι θα αναζητηθεί νέα θέση για το ραντάρ. Ωστόσο, σε πρόσφατες δηλώσεις της Υπουργού Πολιτισμού διαφαίνεται η πρόθεση το ραντάρ απλά να μετατοπιστεί ελάχιστα και να κατασκευαστεί τελικά επί του λόφου, σε απόσταση 20μ. από το αρχαίο κτήριο.

Το Τμήμα ενώνει τη φωνή του με τις φωνές διαμαρτυρίας των (ντόπιων και ξένων) αρχαιολόγων, των εκπροσώπων των κοινοτήτων που περιβάλλουν το νέο αεροδρόμιο και των απλών πολιτών, και ζητάει από το Υπουργείο Πολιτισμού και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, η γνωμοδότηση του οποίου επίκειται άμεσα, να συστήσει ολική μετατόπιση του προβλεπόμενου ραντάρ, ώστε να προστατευθεί και να διατηρηθεί χωρίς βλάβη ή άμεση γειτνίαση με σύγχρονες κατασκευές το μοναδικό αρχαίο οικοδόμημα.

Ρέθυμνο, 09.07.2025